

การวิเคราะห์ความตระหนักรู้ในสถานการณ์การเกิดเพลิงไหม้และการเข้าร่วม ซ้อมอพยพหนีไฟของผู้พักอาศัยภายในคอนโดมิเนียม

An analysis of Fire Situation Awareness and Participation in Fire Evacuation
Drills of Condominium Residents

ชัชณูชา ขุนจง¹ และเพชร สุขแยม²

Chissanucha Khunjong and Podchara Sukyeam

Received: April 25, 2025

Revised: August 06, 2025

Accepted: November 06, 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความตระหนักรู้ในสถานการณ์การเกิดเพลิงไหม้และการเข้าร่วมซ้อมอพยพหนีไฟของผู้พักอาศัยภายในคอนโดมิเนียม ผู้วิจัยได้ทำการศึกษากลุ่มผู้พักอาศัยในคอนโดมิเนียมใกล้รถไฟฟ้าสายสีชมพู จำนวน 400 คน ทำการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ของผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่ม โดยกำหนดระดับนัยสำคัญสถิติที่ .05 ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่มประสบการณ์มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมด้านความตระหนักรู้เฉลี่ยในภาพรวมด้านความตระหนักรู้ในสถานการณ์การเกิดเหตุเพลิงไหม้ อยู่ที่ 4.48 และมีค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) อยู่ที่ 0.53 โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า 1) ระดับการรับรู้ข้อมูลจากการมองเห็นและสังเกต (4.54) 2) ระดับการประเมินความเข้าใจและรับรู้ความเสี่ยง (4.51) และ 3) ระดับการคาดการณ์ล่วงหน้า (4.40) ส่วนความตระหนักรู้เฉลี่ยในภาพรวมด้านความตระหนักรู้ในการเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟ อยู่ที่ 4.41 และมีค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) อยู่ที่ 0.59 โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า 1) ระดับการรับรู้ข้อมูลจากการมองเห็นและสังเกต (4.43) 2) ระดับการประเมินความเข้าใจและรับรู้ความเสี่ยง (4.41) และ 3) ระดับการคาดการณ์ล่วงหน้า (4.39) ผลการเปรียบเทียบความแปรปรวน

¹ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์; Panyapiwat Institute of Management

Corresponding author, E-mail: chissanucha.k@gmail.com, Tel. 091-879-5546

ทางเดียวพบว่าประสบการณ์ในการเข้าร่วมซ้อมอพยพหนีไฟมีความสัมพันธ์กับความตระหนักรู้ในสถานการณ์การเกิดเหตุเพลิงไหม้และความตระหนักรู้ในการเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .273 และ .245 ตามลำดับ โดยประเด็นที่มีความแตกต่างกันในแต่ละกลุ่มประสบการณ์คือ “ความตระหนักรู้ในสถานการณ์การเกิดเหตุเพลิงไหม้: ระดับการรับรู้ข้อมูลจากการมองเห็นและสังเกต”

คำสำคัญ: ความตระหนักรู้, อัคคีภัย, การอพยพหนีไฟ, ผู้พักอาศัย, คอนโดมิเนียม

Abstract

The purpose of this research article was to analyze fire situation awareness and participation in fire evacuation drills of condominium residents. The study examined a sample of 400 residents living in condominiums near the MRT Pink Line. Data was collected using questionnaires and analyzed using percentages, mean, standard deviations, and one-way ANOVA for all respondents. The statistical significance level was set at .05. The study results showed that all respondent groups had an overall average awareness score of 4.48 regarding fire situation awareness, with a mean and standard deviation (S.D.) of 0.53. The levels of awareness, ranked from highest to lowest, were 1) level of visual and observational awareness (4.54); 2) level of risk understanding and perception (4.51); and 3) level of foresight (4.40). The overall average awareness regarding participation in fire drills and evacuation was 4.41, with a mean and standard deviation (S.D.) of 0.59. The levels of awareness, ranked from highest to lowest, were 1) level of information perception through visual and observation (4.43), 2) level of assessment of understanding and perception of risk (4.41), and 3) level of foresight (4.39). The results of the one-way comparison of variance showed that experience in participating in fire evacuation drills was significantly correlated with fire situation awareness and awareness of participating in fire extinguishing and evacuation drills at the .273 and .245 statistical significance levels, respectively. The aspect showing significant differences among the experience groups was “fire situation awareness: level of information perception through visual and observation.”

Keywords: Awareness, Fire, Fire Evacuation, Residents, Condominium

บทนำ

ปัจจุบันมีอาคารชุดหรือคอนโดมิเนียมเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากอย่างต่อเนื่อง โดยพบว่าในปี พ.ศ. 2566 มีห้องชุดที่สร้างเสร็จทั้งสิ้น 1,912,447 หน่วย โดยจังหวัดนนทบุรีมีสถิติห้องชุดที่สร้างเสร็จมากที่สุดเป็นอันดับที่ 3 คือจำนวน 109,829 หน่วย รองลงมาจากกรุงเทพมหานคร จังหวัดชลบุรี (สัมมา คีตสิน, 2566) เมื่อความเป็นเมืองหลวงขยายตัวออกจึงมีการย้ายศูนย์ราชการและหน่วยงานราชการต่าง ๆ มาอยู่ในเขตเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดกรุงเทพมหานครและนนทบุรีอย่างมากมาย รวมถึงจังหวัดนนทบุรีมีความหลากหลายของการใช้ชีวิตที่มีทั้งมหาวิทยาลัย ศูนย์การค้า อาคารสำนักงาน ฯลฯ โดยมีรถไฟฟ้าสายสีชมพูหรือรถไฟฟ้าสายรามอินทรา ที่ดำเนินการโดยการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (รฟม.) เป็นโครงการระบบขนส่งมวลชนในพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล ช่วงแคราย-มีนบุรี ทั้งหมด 30 สถานี รวมระยะทางตลอดเส้นทางเดินรถไฟฟ้า 34.5 กิโลเมตร คอยให้บริการ (DDproperty, 2568) ด้วยเหตุนี้เองจึงทำให้เกิดคอนโดมิเนียมแนวรถไฟฟ้าขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้พักอาศัย ความสะดวกสบายในย่านชุมชน เดินทางง่าย รวดเร็วและลดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ขยายง่ายปล่อยเช่าได้ง่ายได้ราคาสูง (DDproperty, 2567) อีกทั้งมูลค่าของที่ดินบริเวณใกล้รถไฟฟ้ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 5-10% ในแต่ละปีอีกด้วย (Ananda Development, 2560) และจากการรวบรวมข้อมูลของ KAIiW (2566) พบว่ามีคอนโดมิเนียมแนวรถไฟฟ้าสายสีชมพูตลอดทั้งสายมากถึง 95 อาคาร ซึ่งในปี พ.ศ. 2566 พบว่าการเกิดเหตุอัคคีภัยในอาคารชุด/หอพักมากถึง 16 จังหวัด ซึ่งหนึ่งในนั้นคือจังหวัดนนทบุรี (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, 2566)

อาคารชุดหรือคอนโดมิเนียมมีลักษณะการอยู่อาศัยที่แตกต่างจากการอยู่อาศัยในบ้านเดี่ยว หรืออาคารประเภทอื่น ๆ เนื่องจากการอยู่อาศัยรวมที่มีจำนวนครอบครัวอยู่ร่วมกันเป็นจำนวนมาก และตามที่กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการ ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. 2555 ได้กำหนดไว้ว่า อาคารต้องจัดให้มีการฝึกซ้อมดับเพลิงและซ้อมอพยพหนีไฟพร้อมกันอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อสร้างจิตสำนึกและเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้พักอาศัยภายในคอนโดมิเนียมเมื่อเกิดเหตุการณ์ขึ้นจริง ทั้งนี้อุปสรรคที่เกิดในการซ้อมดับเพลิงและซ้อมอพยพหนีไฟมักพบว่า ข้อมูลเกี่ยวกับวันและเวลาซ้อมไม่ถูกส่งถึงผู้พักอาศัยอย่างทั่วถึง ทำให้พลาดโอกาสในการเรียนรู้วิธีการปฏิบัติตนในกรณีเกิดเหตุเพลิงไหม้ รวมถึงผู้พักอาศัยบางคนขาดความตระหนักรู้และ

อาจไม่เข้าใจถึงความสำคัญของการซ้อมหนีไฟ ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดความสับสนเมื่อเกิดเหตุการณ์จริง (Lumpini Community, 2561; Major Development, 2562) และจากการรวบรวมข้อมูลของ ชัชฌา ชุนจง (2563) พบว่า การปลูกฝังจิตสำนึกเกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัย และตระหนักถึงอันตรายและความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นเมื่อมีความเสี่ยง ประเด็นเหล่านี้ควรจะเกิดขึ้นตั้งแต่เด็กเข้าเรียนในโรงเรียนและถูกสอดแทรกในรายวิชาเรียน ผ่านการอบรมให้ความรู้เป็นประจำทุกปี ซึ่งผู้พักอาศัยในคอนโดมิเนียมโดยส่วนใหญ่ก็ยังเพิกเฉยต่อการซ้อมดับเพลิงและซ้อมอพยพหนีไฟที่นิติบุคคลอาคารชุดฯ ได้ดำเนินการจัดเป็นประจำทุกปี นอกจากนี้ระดับการศึกษาของผู้อยู่อาศัยนั้นยังเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเกิดเพลิงไหม้ในครัวเรือน ที่หากมีความรู้ความเข้าใจและ/หรือตระหนักถึงความสำคัญน้อยนั้น ก็มักมาจากการขาดพฤติกรรมในการใส่ใจดูแลตรวจตรา (ชัยกฤต ยกพลชนชัย และคณะ, 2564) โดยกระบวนการที่จะก่อให้เกิดความตระหนักรู้เกี่ยวกับความสำคัญของการซ้อมดับเพลิงและซ้อมอพยพหนีไฟได้นั้น จะเกิดจากการกระตุ้นโดยเหตุการณ์หรือสิ่งเร้าภายนอกผ่านการสัมผัส การรับรู้ ความคิดรวบยอด และการเรียนรู้ที่นำไปสู่การตระหนักและถ่ายทอดความรู้สึกนั้นออกมาทางพฤติกรรม (รมยพันธ์ จันทร์พานิช, 2564)

จากที่กล่าวมาในข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและเล็งเห็นถึงความสำคัญของความตระหนักรู้ถึงสถานการณ์การเกิดเพลิงไหม้ของผู้พักอาศัยภายในคอนโดมิเนียม เนื่องจากเหตุเพลิงไหม้หรืออัคคีภัยเป็นสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีโอกาสเกิดขึ้นได้เสมอ ถึงแม้จะอาคารจะมีการตรวจสอบและการป้องกันการเกิดเหตุเป็นประจำอย่างต่อเนื่องแล้วก็ตาม อีกทั้งเหตุเพลิงไหม้หรืออัคคีภัยยังสามารถสร้างความสูญเสียได้ทั้งต่อชีวิตและทรัพย์สินแก่ผู้พักอาศัยในคอนโดมิเนียมได้ทุกคน

วัตถุประสงค์

เพื่อวิเคราะห์ความตระหนักรู้ในสถานการณ์การเกิดเพลิงไหม้และการเข้าร่วมซ้อมอพยพหนีไฟของผู้พักอาศัยภายในคอนโดมิเนียม

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงประยุกต์ (Applied research) มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความตระหนักรู้ในสถานการณ์การเกิดเพลิงไหม้และการเข้าร่วมซ้อมอพยพหนีไฟของผู้พักอาศัยภายในคอนโดมิเนียม โดยใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ในลำดับแรก เพื่อให้ได้จังหวัดที่มีห้องชุดที่สร้างเสร็จสูงสุด (สัมมา คิตสิน, 2566) และให้ได้จังหวัดที่มีการเกิดเหตุเพลิงไหม้ในอาคารชุด/หอพักในปี พ.ศ. 2566 (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย,

2566) แล้วจึงใช้วิธีการเลือกตัวอย่างโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยการจับฉลาก เพื่อให้ได้พิภักกลุ่มตัวอย่าง โดยได้ “จังหวัดกรุงเทพมหานครและจังหวัดนนทบุรี” แล้วจึงทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นกลุ่มผู้พักอาศัยในคอนโดมิเนียมใกล้รถไฟฟ้าสายสีชมพู ในเส้นทางการเดินทางเดินรถช่วงที่ 2 จาก PK01 สถานีศูนย์ราชการนนทบุรี จนถึง PK13 สถานีโทรคมนาคมแห่งชาติ ที่มีระยะห่างจากรถไฟฟ้าสายสีชมพูไม่เกิน 500 เมตร

สำหรับกลุ่มตัวอย่าง (Sample) เป็นกลุ่มที่ไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ผู้วิจัยจึงทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามหลักการของ W.G. Cochran (1977) โดยใช้สูตร

$$n = \frac{P(1-P)Z^2}{e^2}$$

โดยกำหนดให้ร้อยละที่ต้องการสุ่มจากประชากรคือ 50 ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้คือ 0.05 และ ระดับความเชื่อมั่นคือ 95% กลุ่มประชากรที่ได้จึงเท่ากับ 385 คน ซึ่งในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามที่จำนวน 400 คน โดยใช้การสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ที่สะดวกและเต็มใจตอบแบบสอบถาม เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มาครบถ้วนและป้องกันความเสียหายของข้อมูล

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือแบบสอบถาม ด้วยการทดสอบหาค่าความตรง (Validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านองค์ความรู้และทักษะการเอาตัวรอดเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างประเด็นหลักของเนื้อหาในงานวิจัยและข้อคำถาม (index of item-objective congruence: IOC) โดยทำการคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5-1.00 ไว้ (ปราณี มีหาญพงษ์ และกรรณิการ์ ฉัตรดอกไม้ไพร, 2561) ซึ่งในงานวิจัยนี้ได้ค่า IOC ในภาพรวมเท่ากับ 0.94 และตรวจสอบหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัก (Cronbach's alpha coefficient) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นจะต้องมีค่าตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป (Nunnally, J. C., & Bernstein, I. H., 1994) ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแต่ละข้อคำถาม (Corrected Item-total Correlation) ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไป (Field, 2009) การตรวจสอบความเชื่อมั่นนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้กับพนักงานกลุ่มตัวอย่าง (Pilot Test) จำนวน 30 ราย โดยพบว่าค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบักได้เท่ากับ .953

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยแสดงผลในรูปแบบของตารางและแผนภูมิ ซึ่งค่าสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของ

กลุ่มตัวอย่างด้วยสถิติเชิงพรรณนาโดยใช้การแสดงผลในรูปแบบของตาราง แล้วทำการทดสอบเพื่อหาความสำคัญทางสถิติด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) กำหนดระดับนัยสำคัญสถิติที่ .05 (ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95) โดยใช้เกณฑ์การแบ่งช่วงคะแนนค่าเฉลี่ยการอภิปรายผล (Best, 1977) ดังนี้

- 4.21-5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นด้านความตระหนักรู้อยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.41-4.20 หมายถึง มีความคิดเห็นด้านความตระหนักรู้อยู่ในระดับมาก
- 2.61-3.40 หมายถึง มีความคิดเห็นด้านความตระหนักรู้อยู่ในระดับปานกลาง
- 1.81-2.60 หมายถึง มีความคิดเห็นด้านความตระหนักรู้อยู่ในระดับน้อย
- 1.00-1.80 หมายถึง มีความคิดเห็นด้านความตระหนักรู้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

พิสูจน์ความน่าเชื่อถือของผลการวิเคราะห์ด้วยการตรวจสอบแบบสามเส้าด้วยผู้วิเคราะห์ข้อมูล (Analyst Triangulation) โดยใช้ผู้วิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บข้อมูลภาคสนามจำนวน 3 คน โดยให้ต่างคนต่างวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อค้นพบที่ได้มาเปรียบเทียบกัน

สรุปผลการวิจัย

สามารถสรุปผลการวิจัยได้เป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและประสบการณ์ในการเข้าซ่อมอพยพหนีไฟ ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 1 และการแทนค่าสัญลักษณ์ ดังนี้

- A คือ ผู้ที่เคยเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟและเคยศึกษาคู่มือการอพยพหนีไฟอย่างละเอียด
- B คือ ผู้ที่เคยเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟและเคยศึกษาคู่มือการอพยพหนีไฟแบบผ่าน ๆ
- C คือ ผู้ที่เคยเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟ แต่ไม่เคยศึกษาคู่มือการอพยพหนีไฟเลย
- D คือ ผู้ที่ไม่เคยเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟ แต่เคยศึกษาคู่มือการอพยพหนีไฟอย่างละเอียด
- E คือ ผู้ที่ไม่เคยเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟ แต่เคยศึกษาคู่มือการอพยพหนีไฟแบบผ่าน ๆ
- F คือ ผู้ที่ไม่เคยเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟและไม่เคยศึกษาคู่มือการอพยพหนีไฟเลย

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและประสบการณ์ในการเข้าซ่อมอพยพหนีไฟ

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ แบบสอบถาม (n=400)	สรุปผลประสบการณ์การอพยพหนีไฟทั้งทางตรงและทางอ้อม											
	A		B		C		D		E		F	
	จำนวน (n=22)	คิดเป็นร้อยละ 5.50	จำนวน (n=102)	คิดเป็นร้อยละ 25.50	จำนวน (n=166)	คิดเป็นร้อยละ 41.50	จำนวน (n=14)	คิดเป็นร้อยละ 3.50	จำนวน (n=29)	คิดเป็นร้อยละ 7.25	จำนวน (n=67)	คิดเป็นร้อยละ 16.75
1. สถานะการพักอาศัย												
1.1 เจ้าของร่วม	10	2.50	18	4.50	24	6.00	2	0.50	5	1.25	24	6.00
1.2 ผู้พักอาศัย (สามี/ภรรยา/ บุตร/ญาติ/เพื่อนของ เจ้าของร่วม)	9	2.25	67	16.75	117	29.25	10	2.50	19	4.75	35	8.75
1.3 ผู้พักอาศัย (ผู้เช่า)	3	0.75	17	4.25	25	6.25	2	0.50	5	1.25	8	2.00
2. ระยะเวลาการพักอาศัยในคอนโดมิเนียมจนถึงปัจจุบัน												
1.4 น้อยกว่า 1 ปี	2	0.50	12	3.00	34	8.50	9	2.25	10	2.50	20	5.00
1.5 1-5 ปี	10	2.50	77	19.25	118	29.50	5	1.25	19	4.75	29	7.25
1.6 6-10 ปี	2	0.50	8	2.00	7	1.75	0	0.00	0	0.00	12	3.00
1.7 11-15 ปี	5	1.25	0	0.00	5	1.25	0	0.00	0	0.00	2	0.50
1.8 15 ปีขึ้นไป	3	0.75	5	1.25	2	0.50	0	0.00	0	0.00	4	1.00
3. อายุ												
1.9 ต่ำกว่า 20 ปี	2	0.50	11	2.75	13	3.25	7	1.75	9	2.25	11	2.75
1.10 20-25 ปี	0	0.00	46	11.50	92	23.00	2	0.50	8	2.00	14	3.50
1.11 26-30 ปี	6	1.50	13	3.25	25	6.25	5	1.25	2	0.50	17	4.25
1.12 31-35 ปี	2	0.50	8	2.00	11	2.75	0	0.00	2	0.50	9	2.25
1.13 36-40 ปี	4	1.00	4	1.00	6	1.50	0	0.00	8	2.00	5	1.25
1.14 41-45 ปี	5	1.25	9	2.25	8	2.00	0	0.00	0	0.00	5	1.25
1.15 46-50 ปี	0	0.00	8	2.00	7	1.75	0	0.00	0	0.00	2	0.50
1.16 51-55 ปี	3	0.75	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	4	1.00
1.17 56-60 ปี	0	0.00	3	0.75	2	0.50	0	0.00	0	0.00	0	0.00
1.18 61 ปีขึ้นไป	0	0.00	0	0.00	2	0.50	0	0.00	0	0.00	0	0.00
4. เพศ												
1.19 ชาย	10	2.50	49	12.25	65	16.25	2	0.50	13	3.25	13	3.25
1.20 หญิง	12	3.00	49	12.25	101	25.25	12	3.00	16	4.00	52	13.00
1.21 ไม่ระบุ	0	0.00	4	1.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	2	0.50
5. ระดับการศึกษา												
1.22 ต่ำกว่าปริญญาตรี	0	0.00	5	1.25	9	2.25	0	0.00	2	0.50	4	1.00
1.23 ปริญญาตรี	19	4.75	79	19.75	126	31.5	12	3.00	22	5.50	43	10.75
1.24 ปริญญาโท	3	0.75	18	4.50	31	7.75	2	0.50	5	1.25	18	4.50
1.25 ปริญญาเอก	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	2	0.50

จากตารางที่ 1 สามารถเรียงลำดับจำนวนการตอบแบบสอบถามได้ดังนี้ 1) กลุ่ม C หรือ ผู้ที่เคยเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟ แต่ไม่เคยศึกษาคู่มือการอพยพหนีไฟเลย จำนวน 116

คน (ร้อยละ 41.50) 2) กลุ่ม B หรือที่เคยเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟและเคยศึกษาคู่มือการอพยพหนีไฟแบบผ่าน ๆ จำนวน 102 คน (ร้อยละ 25.50) 3) กลุ่ม F หรือผู้ที่ไม่เคยเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟและไม่เคยศึกษาคู่มือการอพยพหนีไฟเลย จำนวน 67 คน (ร้อยละ 16.75) 4) กลุ่ม E หรือผู้ที่ไม่เคยเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟ แต่เคยศึกษาคู่มือการอพยพหนีไฟแบบผ่าน ๆ จำนวน 29 คน (ร้อยละ 7.25) 5) กลุ่ม A หรือผู้ที่เคยเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟและเคยศึกษาคู่มือการอพยพหนีไฟอย่างละเอียด จำนวน 22 คน (ร้อยละ 5.50) และ 6) กลุ่ม D หรือผู้ที่ไม่เคยเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟ แต่เคยศึกษาคู่มือการอพยพหนีไฟอย่างละเอียด จำนวน 14 คน (ร้อยละ 3.50) โดยสามารถแจกแจงรายละเอียดตามกลุ่มข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้ดังนี้

1. *สถานะการพักอาศัย* พบว่ากลุ่มเจ้าของร่วมมีประสบการณ์อยู่ในกลุ่ม C และ F มากที่สุดเท่ากัน (ร้อยละ 6 เท่ากัน) ส่วนกลุ่มผู้พักอาศัย (สามี/ภรรยา/บุตร/ญาติ/เพื่อนของเจ้าของร่วม) และกลุ่มผู้พักอาศัย (ผู้เช่า) มีประสบการณ์อยู่ในกลุ่ม C มากที่สุดเท่ากัน (ร้อยละ 29.25 และ 6.25 ตามลำดับ)

2. *ระยะเวลาการพักอาศัยในคอนโดมิเนียมจนถึงปัจจุบัน* พบว่ากลุ่มที่มีระยะเวลาพักอาศัยน้อยกว่า 1 ปี และ 1-5 ปี มีประสบการณ์อยู่ในกลุ่ม C มากที่สุดเท่ากัน (ร้อยละ 8.50 และ 29.50 ตามลำดับ) ส่วนกลุ่มที่มีระยะเวลาพักอาศัย 6-10 ปี มีประสบการณ์อยู่ในกลุ่ม F มากที่สุด (ร้อยละ 3.00) ส่วนกลุ่มที่มีระยะเวลาพักอาศัย 11-15 ปี มีประสบการณ์อยู่ในกลุ่ม A และ B มากที่สุดเท่ากัน (ร้อยละ 1.25 เท่ากัน) และกลุ่มที่มีระยะเวลาพักอาศัย 15 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์อยู่ในกลุ่ม F มากที่สุด (ร้อยละ 1.00)

3. *อายุ* พบว่า กลุ่มที่อายุต่ำกว่า 20 ปี อายุ 20-25 ปี อายุ 26-30 ปี อายุ 31-35 ปี และกลุ่มที่อายุ 61 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์อยู่ในกลุ่ม C มากที่สุดเท่ากัน (ร้อยละ 3.25, 23.00, 6.25, 2.75 และ 0.50 ตามลำดับ) ส่วนกลุ่มที่อายุ 36-40 ปี มีประสบการณ์อยู่ในกลุ่ม E มากที่สุด (ร้อยละ 2.00) ส่วนกลุ่มที่อายุ 41-45 ปี 46-50 ปี และ 56-60 ปี มีประสบการณ์อยู่ในกลุ่ม B มากที่สุดเท่ากัน (ร้อยละ 2.25, 2.00 และ 0.75 ตามลำดับ) และกลุ่มที่อายุ 51-55 ปี มีประสบการณ์อยู่ในกลุ่ม F มากที่สุด (ร้อยละ 1.00)

4. *เพศ* พบว่ากลุ่มเพศชายและเพศหญิง มีประสบการณ์อยู่ในกลุ่ม C มากที่สุดเท่ากัน (ร้อยละ 16.25 และ 25.25 ตามลำดับ) ส่วนกลุ่มไม่ระบุเพศ มีประสบการณ์อยู่ในกลุ่ม B มากที่สุด (ร้อยละ 1.00)

5. *ระดับการศึกษา* พบว่ากลุ่มที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และปริญญาโทมีประสบการณ์อยู่ในกลุ่ม C มากที่สุดเท่ากัน (ร้อยละ 1.25, 19.75 และ 4.50 ตามลำดับ) ส่วนกลุ่มที่มีระดับการศึกษาปริญญาเอก มีประสบการณ์อยู่ในกลุ่ม F มากที่สุด (ร้อยละ 0.50)

ส่วนที่ 2 ความตระหนักรู้ถึงสถานการณ์การเกิดเพลิงไหม้และความตระหนักรู้ในการเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟของผู้พักอาศัยภายในคอนโดมิเนียม ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความตระหนักรู้ถึงสถานการณ์การเกิดเพลิงไหม้และความตระหนักรู้ในการเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟของผู้พักอาศัยภายในคอนโดมิเนียม

ข้อความ	ค่าเฉลี่ยความตระหนักรู้ถึงสถานการณ์การเกิดเพลิงไหม้และความตระหนักรู้ในการเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟ (การจัดลำดับความตระหนักรู้)							S.D.	F	Sig
	A (n=22)	B (n=102)	C (n=166)	D (n=14)	E (n=29)	F (n=67)	ค่าเฉลี่ย (n=400)			
1. ตระหนักรู้ในสถานการณ์การเกิดเหตุเพลิงไหม้	4.51 ⁽¹⁾	4.60 ⁽¹⁾	4.49 ⁽¹⁾	4.25 ⁽¹⁾	4.52 ⁽¹⁾	4.52 ⁽¹⁾	4.48 ⁽¹⁾	0.53	1.303	0.273
1.1 ตระหนักรู้ในสถานการณ์การเกิดเหตุเพลิงไหม้ : ระดับการรับรู้ข้อมูลจากกรมมองเห็นและสังเกต	4.59 ⁽¹⁾	4.69 ⁽¹⁾	4.52 ⁽¹⁾	4.43 ⁽¹⁾	4.45 ⁽³⁾	4.55 ⁽²⁾	4.54 ⁽¹⁾	0.53	2.857	0.037
1.1.1 เมื่อได้ยินเสียงสัญญาณเตือน ผู้พักอาศัยทราบว่าเป็นการประกาศเตือนการอพยพหนีไฟ	4.59	4.81	4.65	4.43	4.45	4.60	4.59	0.58	3.821	0.010
1.1.2 ผู้พักอาศัยทราบสัญลักษณ์ป้ายบอกทางหนีไฟ ที่ใช้บังคับเส้นทางการอพยพหนีไฟในอาคารที่ท่านพักอาศัยอยู่เป็นอย่างดี	4.59	4.71	4.50	4.43	4.55	4.52	4.55	0.64	2.318	0.075
1.1.3 หากได้กลิ่นไหม้รุนแรงผิดปกติ และสังเกตเห็นควันบริเวณโถงทางเดิน ผู้พักอาศัยจะกดสัญญาณแจ้งเตือนเหตุเพลิงไหม้ (Manual Pull Station)	4.59	4.49	4.40	4.43	4.34	4.45	4.45	0.66	0.881	0.451
1.1.4 ผู้พักอาศัยรู้ตำแหน่งที่ตั้งของถังดับเพลิง เส้นทางหนีไฟ และจุดรวมพล ของอาคารที่ท่านพักอาศัยเป็นอย่างดี	4.73	4.71	4.51	4.43	4.38	4.42	4.53	0.66	4.155	0.006
1.1.5 ผู้พักอาศัยทราบดีว่าการนำสิ่งของไปวางกีดขวางทางเดินหรือวางบริเวณบันไดหนีไฟ จะส่งผลกระทบต่อเมื่อมีเหตุเพลิงไหม้ ซึ่งอาจทำให้เกิดความสูญเสียทั้งต่อชีวิตและทรัพย์สินได้	4.45	4.72	4.54	4.43	4.52	4.75	4.57	0.62	2.511	0.058
1.2 ตระหนักรู้ในสถานการณ์การเกิดเหตุเพลิงไหม้ : ระดับการประเมินความเข้าใจและรับรู้ความเสี่ยง	4.53 ⁽²⁾	4.58 ⁽²⁾	4.52 ⁽¹⁾	4.29 ⁽²⁾	4.57 ⁽¹⁾	4.57 ⁽¹⁾	4.51 ⁽²⁾	0.53	0.749	0.523

ข้อความ	ค่าเฉลี่ยความตระหนักรู้ถึงสถานการณ์การเกิดเพลิงไหม้และความตระหนักรู้ในการเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟ (การจัดลำดับความตระหนักรู้)									
	A (n=22)	B (n=102)	C (n=166)	D (n=14)	E (n=29)	F (n=67)	ค่าเฉลี่ย (n=400)	S.D.	F	Sig
1.2.1 ปัญหาการเกิดเหตุเพลิงไหม้ภายในคอนโดมิเนียม มีโอกาสเกิดจากพฤติกรรมของผู้พักอาศัยได้ทุกคน	4.32	4.58	4.55	4.29	4.31	4.58	4.44	0.62	2.288	0.078
1.2.2 การใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ไม่ได้มาตรฐานและ/หรือมีวัสดุที่เป็นเชื้อเพลิงภายในห้องพักเป็นสาเหตุของการเกิดเหตุอัคคีภัย	4.36	4.53	4.46	4.29	4.69	4.55	4.48	0.61	1.059	0.366
1.2.3 การปฏิบัติตามกฎระเบียบของอาคารอย่างเคร่งครัด เป็นส่วนช่วยในการป้องกันการเกิดเหตุเพลิงไหม้ภายในอาคารได้	4.55	4.62	4.49	4.29	4.72	4.57	4.54	0.64	0.885	0.449
1.2.4 เมื่อเกิดเหตุอัคคีภัยผู้พักอาศัยต้องรีบอพยพออกจากอาคารโดยไม่เก็บสัมภาระที่ไม่จำเป็น	4.45	4.54	4.48	4.29	4.62	4.46	4.47	0.69	0.194	0.901
1.2.5 ผู้พักอาศัยเห็นแผนผังหนีไฟที่ติดอยู่ภายในอาคารและเข้าใจว่าต้องเดินไปเส้นทางใด เพื่อไปยังจุดรวมพลทันทีเมื่อเกิดเหตุสัญญาณแจ้งเตือนไฟไหม้	4.68	4.63	4.57	4.29	4.66	4.72	4.59	0.58	1.525	0.207
1.2.6 กรณีอพยพผ่านทางบันไดหนีไฟและมีควันไฟปกคลุม ผู้พักอาศัยเข้าใจว่าต้องใช้ทางออกฉุกเฉินที่ปลอดภัยแทน	4.59	4.58	4.49	4.29	4.52	4.49	4.49	0.67	0.650	0.583
1.2.7 การศึกษาคู่มือการอพยพหนีไฟของอาคารจะทำให้ผู้พักอาศัยมีองค์ความรู้ในการอพยพหนีไฟและช่วยลดโอกาสในการสูญเสียทั้งต่อชีวิตและทรัพย์สินได้	4.59	4.55	4.48	4.29	4.45	4.58	4.49	0.66	1.160	0.325
1.2.8 การเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟจะทำให้ผู้พักอาศัยมีทักษะที่ช่วยเพิ่มโอกาสในการเอาตัวรอดจากสถานการณ์ไฟไหม้ได้เมื่อต้องประสบเหตุการณ์ดังกล่าว	4.68	4.66	4.60	4.29	4.62	4.57	4.58	0.59	0.804	0.492
1.3 ตระหนักรู้ในสถานการณ์การเกิดเหตุเพลิงไหม้ : ระดับการคาดการณ์ล่วงหน้า	4.40⁽³⁾	4.53⁽³⁾	4.44⁽²⁾	4.03⁽³⁾	4.54⁽²⁾	4.46⁽³⁾	4.40⁽³⁾	0.65	0.623	0.601
1.3.1 กรณีเกิดเหตุเพลิงไหม้ผู้พักอาศัยสามารถประเมินได้ว่าหากไม่สามารถอพยพออกจากห้องพักได้ ให้ปฏิบัติตามข้อควรปฏิบัติที่ระบุในคู่มือการอพยพหนีไฟของอาคารหรือตามองค์ความรู้ที่เคยได้ศึกษามา	4.36	4.48	4.37	4.14	4.45	4.40	4.37	0.75	0.697	0.555
1.3.2 กรณีอพยพผ่านทางบันไดหนีไฟและพบว่าสิ่งกีดขวางอยู่ ผู้พักอาศัยสามารถประเมินได้ว่าควรเลือกทางเลือกอื่นในการอพยพ	4.36	4.42	4.36	4.00	4.45	4.31	4.32	0.81	0.273	0.845
1.3.3 กรณีเกิดเหตุเพลิงไหม้และมีควันไฟจำนวนมาก ผู้พักอาศัยควรรีบหาผ้าชุบน้ำมาปิดปากและจมูก พร้อมทั้งหมอบคลานต่ำ เพื่อป้องกันการสำลักควันไฟ	4.36	4.49	4.49	4.00	4.62	4.51	4.41	0.73	0.251	0.861

ข้อความ	ค่าเฉลี่ยความตระหนักรู้ถึงสถานการณ์การเกิดเพลิงไหม้และความตระหนักรู้ในการเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟ (การวัดระดับความตระหนักรู้)									
	A (n=22)	B (n=102)	C (n=166)	D (n=14)	E (n=29)	F (n=67)	ค่าเฉลี่ย (n=400)	S.D.	F	Sig
1.3.4 หากผู้พักอาศัยพบว่าถังแก๊สที่อยู่ใกล้แหล่งไฟอาจจะเปิด จึงรีบแจ้งเจ้าหน้าที่ให้จัดการโดยเร็ว	4.45	4.59	4.49	4.00	4.48	4.51	4.42	0.72	1.196	0.311
1.3.5 เมื่ออพยพมาถึงจุดรวมพลแล้ว ผู้พักอาศัยดำเนินการตรวจเช็คจำนวนสมาชิกในครอบครัวและรอฟังคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่	4.45	4.68	4.51	4.00	4.72	4.55	4.49	0.68	1.032	0.378
2. ความตระหนักรู้ในการเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟ	4.49⁽²⁾	4.56⁽²⁾	4.46⁽²⁾	4.04⁽²⁾	4.51⁽²⁾	4.40⁽²⁾	4.41⁽²⁾	0.59	1.393	0.245
2.1 ตระหนักรู้ในสถานการณ์การเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟ : ระดับการรับรู้ข้อมูลจากการมองเห็นและสังเกต	4.68⁽¹⁾	4.52⁽³⁾	4.49⁽¹⁾	4.14⁽¹⁾	4.41⁽³⁾	4.35⁽³⁾	4.43⁽¹⁾	0.60	2.017	0.111
2.1.1 ผู้พักอาศัยให้ความสำคัญกับการอ่านข่าวประชาสัมพันธ์ในช่องทางต่าง ๆ ที่นิติบุคคลอาคารชุดประชาสัมพันธ์อยู่เสมอ	4.68	4.51	4.42	4.14	4.31	4.31	4.40	0.68	2.393	0.068
2.1.2 ผู้พักอาศัยทราบกำหนดการซ้อมอพยพหนีไฟจากสื่อประชาสัมพันธ์จากแหล่งต่าง ๆ ที่นิติบุคคลอาคารชุดแจ้งไว้ล่วงหน้า และรับรู้ถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามขั้นตอน	4.68	4.42	4.55	4.14	4.31	4.39	4.42	0.66	2.232	0.084
2.1.3 ผู้พักอาศัยได้ยินเสียงสัญญาณเตือน และเริ่มเตรียมตัวออกจากห้องเพื่อเข้าร่วมการซ้อมอพยพหนีไฟของอาคาร	4.68	4.53	4.52	4.14	4.52	4.37	4.46	0.65	1.170	0.321
2.1.4 ผู้พักอาศัยเห็นไฟกระพริบจากระบบเตือนภัย พร้อมกับสังเกตเห็นเพื่อนบ้านเริ่มออกจากห้องพักเพื่อเข้าร่วมการซ้อมอพยพ	4.68	4.61	4.46	4.14	4.52	4.33	4.46	0.69	2.894	0.035
2.2 ตระหนักรู้ในสถานการณ์การเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟ : ระดับการประเมินความเข้าใจและรับรู้ความเสี่ยง	4.36⁽³⁾	4.62⁽¹⁾	4.47⁽²⁾	3.98⁽³⁾	4.54⁽²⁾	4.46⁽¹⁾	4.41⁽²⁾	0.64	1.383	0.248
2.2.1 ผู้พักอาศัยเข้าใจว่าเมื่อได้ยินเสียงสัญญาณเตือนภัย จะต้องเดินไปยังทางหนีไฟที่ใกล้ที่สุด โดยไม่ใช่ลิฟต์ตามที่ได้รับอบรมไว้	4.36	4.66	4.44	3.86	4.66	4.46	4.41	0.67	1.677	0.171
2.2.2 ผู้พักอาศัยเข้าใจว่าการซ้อมอพยพช่วยให้คุ้นเคยกับเส้นทางหนีไฟ ซึ่งเป็นประโยชน์ในกรณีเกิดไฟไหม้จริง	4.36	4.67	4.44	4.00	4.52	4.49	4.41	0.70	2.231	0.084
2.2.3 ผู้พักอาศัยเข้าใจว่าการซ้อมช่วยตรวจสอบความพร้อมของระบบเตือนภัยเจ้าหน้าที่นิติบุคคลอาคารชุดและผู้พักอาศัยเอง เพื่อให้สามารถรับมือได้เมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้	4.36	4.57	4.48	4.00	4.45	4.51	4.39	0.72	1.176	0.319
2.2.4 ผู้พักอาศัยทำความเข้าใจเส้นทางอพยพหนีไฟได้จากแผนผังหนีไฟที่ติดอยู่ใน	4.36	4.52	4.45	4.00	4.52	4.36	4.37	0.72	0.538	0.657

ข้อความคำถาม	ค่าเฉลี่ยความตระหนักรู้ถึงสถานการณ์การเกิดเหตุเพลิงไหม้และความตระหนักรู้ในการเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟ (การจัดลำดับความตระหนักรู้)									
	A (n=22)	B (n=102)	C (n=166)	D (n=14)	E (n=29)	F (n=67)	ค่าเฉลี่ย (n=400)	S.D.	F	Sig
บริเวณหน้าลิฟต์ว่าหากเกิดเหตุจะต้องเดินไปทางหนีไฟจุดใดที่ใกล้ที่สุดจากห้องพัก										
2.2.5 ผู้พักอาศัยเข้าใจว่ามีบุคคลบางส่วนที่ต้องดูแลเป็นสำคัญ เช่น เด็กเล็ก ผู้สูงอายุ ที่จะต้องเข้าใจการช่วยเหลือระหว่างอพยพเพื่อช่วยให้การอพยพเป็นไปอย่างราบรื่น	4.36	4.66	4.46	4.00	4.45	4.48	4.40	0.72	2.264	0.081
2.2.6 ผู้พักอาศัยเข้าใจว่าการได้ร่วมทดสอบการใช้ถังดับเพลิงในเบื้องต้นเป็นการฝึกฝนทักษะในการเอาตัวรอดอย่างหนึ่งเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้	4.36	4.64	4.55	4.00	4.66	4.48	4.45	0.68	0.561	0.641
2.3 ตระหนักรู้ในสถานการณ์การเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟ: ระดับการคาดการณ์ล่วงหน้า	4.44⁽²⁾	4.54⁽²⁾	4.43⁽³⁾	4.00⁽²⁾	4.57⁽¹⁾	4.37⁽²⁾	4.39⁽³⁾	0.68	0.851	0.467
2.3.1 ผู้พักอาศัยคาดการณ์ว่าระหว่างและ/หรือหลังการซ้อมจะต้องใช้เวลาสักพักในการกลับเข้าสู่ห้องพัก จึงเตรียมตัวให้พร้อมสำหรับการซ้อมอพยพหนีไฟ	4.45	4.58	4.42	4.00	4.55	4.37	4.40	0.70	1.453	0.227
2.3.2 ผู้พักอาศัยคาดการณ์ว่าผู้สูงอายุอาจมีความลำบากในการอพยพลงบันได จึงเตรียมช่วยเหลือเพื่อนบ้านล่วงหน้า	4.36	4.48	4.42	4.00	4.62	4.39	4.38	0.78	0.109	0.955
2.3.3 ผู้พักอาศัยคาดการณ์ว่าอาจมีการจำลองสถานการณ์ที่ทางออกบางจุดถูกปิด และเตรียมความพร้อมในการหาทางออกอื่น	4.50	4.56	4.43	4.00	4.55	4.36	4.40	0.73	1.247	0.292

จากตารางที่ 1 ผลวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่มประสบการณ์ (A-F) มีความตระหนักรู้ในสถานการณ์การเกิดเหตุเพลิงไหม้ (4.52) มากกว่าความตระหนักรู้ในการเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟ (4.40) โดยสามารถแจกแจงรายละเอียดได้ดังนี้

กลุ่ม A ผลวิจัยพบว่า ส่วนความตระหนักรู้ในสถานการณ์การเกิดเหตุเพลิงไหม้สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ 1) ระดับการรับรู้ข้อมูลจากการมองเห็นและสังเกต (4.59) 2) ระดับการประเมินความเข้าใจและรับรู้ความเสี่ยง (4.53) และ 3) ระดับการคาดการณ์ล่วงหน้า (4.40) ส่วนความตระหนักรู้ในการเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟ สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ 1) ระดับการรับรู้ข้อมูลจากการมองเห็นและสังเกต (4.68) 2) ระดับการคาดการณ์ล่วงหน้า (4.44) และ 3) ระดับการประเมินความเข้าใจและรับรู้ความเสี่ยง (4.36)

การประเมินความเข้าใจและรับรู้ความเสี่ยง (4.46) 2) ระดับการคาดการณ์ล่วงหน้า (4.37) และ 3) ระดับการรับรู้ข้อมูลจากการมองเห็นและสังเกต (4.35)

ส่วนที่ 3 สรุปผลความตระหนักรู้เฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่มประสบการณ์ (A-F) โดยจากตารางที่ 2 พบว่า มีความตระหนักรู้เฉลี่ยในภาพรวมด้านความตระหนักรู้ในสถานการณ์การเกิดเหตุเพลิงไหม้ อยู่ที่ 4.48 และมีค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) อยู่ที่ 0.53 ซึ่งอยู่ในระดับที่มีความแตกต่างของคำตอบน้อย ส่วนความตระหนักรู้เฉลี่ยในภาพรวมด้านความตระหนักรู้ในการเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟ อยู่ที่ 4.41 และมีค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) อยู่ที่ 0.59 ซึ่งอยู่ในระดับที่มีความแตกต่างของคำตอบน้อยเช่นกัน โดยสามารถเรียงลำดับความตระหนักรู้ ได้ดังนี้

3.1 ความตระหนักรู้ในสถานการณ์การเกิดเหตุเพลิงไหม้ สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้

3.1.1 ระดับการรับรู้ข้อมูลจากการมองเห็นและสังเกต (4.54) โดยพบข้อความที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มประสบการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามและความตระหนักรู้ในสถานการณ์การเกิดเหตุเพลิงไหม้ที่ระดับความสำคัญทางสถิติ 0.05 จำนวน 2 ข้อคำถาม คือ (1) เมื่อได้ยินเสียงสัญญาณเตือน ผู้พักอาศัยทราบว่าเป็นการประกาศเตือนการอพยพหนีไฟ (Sig.= 0.010) และ (2) ผู้พักอาศัยรู้ตำแหน่งที่ตั้งของถังดับเพลิง เส้นทางหนีไฟ และจุดรวมพล ของอาคารที่ท่านพักอาศัยเป็นอย่างดี (Sig.= 0.006)

3.1.2 ระดับการประเมินความเข้าใจและรับรู้ความเสี่ยง (4.51) โดยผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่ม (A-F) มีค่าเฉลี่ยความตระหนักรู้ไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.1.3 ระดับการคาดการณ์ล่วงหน้า (4.40) โดยผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่ม (A-F) มีค่าเฉลี่ยความตระหนักรู้ไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 ความตระหนักรู้ในการเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟ สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้

3.2.1 ระดับการรับรู้ข้อมูลจากการมองเห็นและสังเกต (4.43) โดยพบข้อความที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มประสบการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามและความตระหนักรู้ในการเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟที่ระดับความสำคัญทางสถิติ 0.05 จำนวน 1 ข้อคำถาม คือ ผู้พักอาศัยเห็นไฟกระพริบจากระบบเตือนภัย พร้อมกับสังเกตเห็นเพื่อนบ้านเริ่มออกจากห้องพักเพื่อเข้าร่วมการซ้อมอพยพ (Sig.= 0.035)

3.2.2 ระดับการประเมินความเข้าใจและรับรู้ความเสี่ยง (4.41) โดยผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่ม (A-F) มีค่าเฉลี่ยความตระหนักรู้ไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2.3 ระดับการคาดการณ์ล่วงหน้า (4.39) โดยผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่ม (A-F) มีค่าเฉลี่ยความตระหนักรู้ไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผลการวิจัย

ความตระหนักรู้ในสถานการณ์การเกิดเหตุเพลิงไหม้และความตระหนักรู้ในการเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละกลุ่มประสบการณ์จะมีค่าคะแนนเฉลี่ยที่ใกล้เคียงและสอดคล้องกัน โดยกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่เคยมีประสบการณ์เข้าร่วมซ้อมอพยพหนีไฟจะมีค่าเฉลี่ยความตระหนักรู้ในสถานการณ์การเกิดเหตุเพลิงไหม้ในภาพรวมที่สูงกว่ากลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่เคยมีประสบการณ์เข้าร่วมซ้อมอพยพหนีไฟ ซึ่งสอดคล้องกับ Lumpini Community (2561); Major Development (2562) ที่กล่าวว่าผู้พักอาศัยบางคนขาดความตระหนักรู้และอาจไม่เข้าใจถึงความสำคัญของการซ้อมหนีไฟ ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดความสับสนเมื่อเกิดเหตุการณ์จริง ส่วนประสบการณ์จากการศึกษาคู่มือการอพยพหนีไฟไม่ได้สะท้อนให้เห็นถึงความตระหนักรู้ของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละกลุ่ม โดยในภาพรวมกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่เคยมีประสบการณ์จากการศึกษาคู่มือการอพยพหนีไฟจะมีค่าเฉลี่ยความตระหนักรู้ในสถานการณ์การเกิดเหตุเพลิงไหม้และความตระหนักรู้ในการเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟต่ำกว่ากลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่เคยมีประสบการณ์จากการศึกษาคู่มือการอพยพหนีไฟ จึงอาจกล่าวได้ว่าประสบการณ์จากการได้เข้าร่วมฝึกซ้อมอพยพหนีไฟ เป็นประสบการณ์ตรงจากการได้ฝึกฝนทักษะการปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุและการรับมือกับสถานการณ์เมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้นั้นเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความตระหนักรู้อย่างแท้จริง ส่วนประสบการณ์จากการศึกษาคู่มือการอพยพหนีไฟเป็นส่วนเสริม/สนับสนุนที่ผู้พักอาศัยภายในคอนโดมิเนียมที่มีความสนใจใคร่รู้สามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับบรมยพันธ์ จันทร์พานิช (2564) ที่กล่าวว่ากระบวนการที่จะก่อให้เกิดความตระหนักรู้เกี่ยวกับความสำคัญของการซ้อมดับเพลิงและซ้อมอพยพหนีไฟได้นั้น จะเกิดจากการกระตุ้นโดยเหตุการณ์หรือสิ่งเร้าภายนอกผ่านการสัมผัส การรับรู้ ความคิดรวบยอด และการเรียนรู้ที่นำไปสู่การตระหนักและถ่ายทอดความรู้สึกนั้นออกมาทางพฤติกรรม และสอดคล้องกับชิษณุชา ขุนจง (2563) ที่กล่าวว่าการศึกษาปลูกฝังจิตสำนึกเกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัย และตระหนักถึงอันตรายและความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นเมื่อมีความเสี่ยง ประเด็นเหล่านี้ควรเกิดขึ้นตั้งแต่เด็กเข้าเรียนในโรงเรียนและถูกสอดแทรกในรายวิชาเรียน ผ่านการอบรมให้ความรู้เป็นประจำ

ทุกปี และสอดคล้องกับชัยกฤต ยกพลชนชัย และคณะ (2564) ที่กล่าวว่าระดับการศึกษาของผู้อยู่อาศัยนั้นยังเป็นส่วนหนึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเกิดเพลิงไหม้ในครัวเรือน ที่หากมีความรู้ความเข้าใจและ/การตระหนักถึงความสำคัญน้อยนั้น ก็มักมาจากการขาดพฤติกรรมในการใส่ใจดูแลตรวจตรา

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ควรจัดให้มีมาตรการในการบรรจุการให้ความรู้และการฝึกซ้อมอพยพหนีไฟแก่เยาวชนตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงอุดมศึกษา ที่ทำให้มั่นใจได้ว่าเยาวชนทุกคนจะได้รับความรู้และได้รับการฝึกฝนเกี่ยวกับการอพยพหนีไฟเป็นประจำทุกปี เพื่อให้สามารถช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นได้เมื่อเกิดเหตุการณ์เพลิงไหม้ อันจะเป็นการปลูกฝัง กระตุ้นจิตสำนึก สร้างความตระหนักรู้ และลดโอกาสเกิดความสูญเสียเมื่อเกิดเหตุ

2. ควรมีการปรับกฎกระทรวงเกี่ยวกับการจัดซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟ โดยเฉพาะในคอนโดมิเนียมที่ควรมีการกำหนดให้ผู้พักอาศัยต้องเข้าร่วมซ้อมเป็นประจำทุกปี หรือหากไม่สามารถเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟ ณ อาคารที่ตนเองพักอาศัยได้ จะต้องเข้ารับการอบรมและฝึกซ้อมจากหน่วยงานที่ได้รับการรับรอง เพื่อให้มั่นใจได้ว่าผู้พักอาศัยในคอนโดมิเนียมมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตนอันเป็นพื้นฐานสำคัญด้านความปลอดภัยในการพักอาศัยร่วมกัน และจะสามารถช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นได้เมื่อเกิดเหตุการณ์เพลิงไหม้ได้

3. นิติบุคคลอาคารชุดนอกเหนือจากจัดให้มีการซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟประจำปีตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว ควรมีนโยบายจัดทำคู่มือการปฏิบัติตนสำหรับผู้พักอาศัยภายในอาคารชุด ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการให้ความรู้และการปฏิบัติตนให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทุกอาคาร เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุเพลิงไหม้ รวมถึงการปฏิบัติตนเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ ว่าควรดำเนินการอย่างไรบ้าง และอาจสื่อสารเพิ่มเติมผ่านการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ทั้งรูปแบบ Online และ Offiline ในช่องทางต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการกระตุ้นความตระหนักรู้และความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและผู้อื่นที่พักอาศัยร่วมกันภายในอาคาร

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

นิติบุคคลอาคารชุด สามารถนำผลการวิจัยนี้ไปเป็นส่วนหนึ่งในการหาแนวทางการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ เพื่อกระตุ้นเตือนให้เกิดความตระหนักรู้ให้ผู้พักอาศัยในคอนโดมิเนียม เข้าร่วมการซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟประจำปี หรืออาจเพิ่มผลประโยชน์โดยการลดสัดส่วนรายจ่ายด้านประกันภัยอาคารให้แก่ผู้พักอาศัยที่เข้าร่วมการซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟ เป็นต้น ซึ่งจากผลของงานวิจัยแสดงให้เห็นว่าผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟ ถึงแม้จะเคยศึกษาหรือไม่เคยศึกษาคู่มีผลการอพยพหนีไฟ ก็มีค่าความตระหนักรู้ในสถานการณ์การเกิดเหตุเพลิงไหม้และค่าความตระหนักรู้ในการเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟน้อยกว่ากลุ่มที่เคยเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟ ถึงแม้กลุ่มนี้จะเคยหรือไม่เคยศึกษาคู่มีดังกล่าวเลยก็ตาม เนื่องจากการเข้าร่วมซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟ เป็นการสร้างประสบการณ์ตรงที่จะทำให้ผู้เข้าร่วมมีความเข้าใจ จดจำวิธีการ และเพิ่มพูนทักษะการปฏิบัติตนและการเอาตัวรอดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าการศึกษาด้วยตนเอง

เอกสารอ้างอิง

- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย. (2566). *สถิติการเกิดอัคคีภัยปี พ.ศ. 2566*. เข้าถึงได้จาก <https://drive.disaster.go.th/index.php/s/QEfspTKFx8pSMfQ>
- ชัยกฤต ยกพลชนชัย, ญาณิฐา แพงประโคน, และจารุพร ดวงศรี. (2564). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการความปลอดภัยในการป้องกัน การเกิดเพลิงไหม้ในครัวเรือนบ้านบก อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี. *วารสารศูนย์อนามัยที่ 9*, 15(38), 414-427.
- ชิษณุชา ขุนจง. (2563). การจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา. *วารสารสาระศาสตร์*, 3(2), 287-300.
- ปราณี มีหาญพงษ์ และกรรณิการ์ ฉัตรดอกไม้ไพร. (2561). การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัยทางการแพทย์. *วารสารพยาบาลทหารบก*, 19(1), 9-15.
- รมยนันท์ จันทร์พานิช. (2564). *การตระหนักรู้และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการซื้อซ้ำผลิตภัณฑ์สีเขียวของผู้บริโภค ในเขตกรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สัมมา คีตสิน. (2566). *สถิติห้องชุดคอนโดมิเนียมในประเทศไทย*. เข้าถึงได้จาก <https://www.terrabbk.com/articles/203724>

Ananda Development. (2560). เหตุผลที่เราควรเลือกซื้อคอนโดใกล้รถไฟฟ้า. เข้าถึงได้จาก <https://www.ananda.co.th/blog/thegenc/the-reason-choose-a-condo-near-the-train/>

Best, John W. (1977). *Research in Education*. (3rd edition). New Jersey: Prentice Hall.

Cochran, W. G. (1977). *Sampling techniques*. John Wiley & Sons Inc.

DDproperty. (2567). คอนโดติดรถไฟฟ้าคุ้มค่าหรือไม่ สอง 2 ด้าน ข้อดี-ข้อด้อย ก่อนซื้อ. เข้าถึงได้จาก <https://www.ddproperty.com/คู่มือซื้ออสังหาริมทรัพย์/คอนโดติดรถไฟฟ้าคุ้มหรือไม่-15164>

DDproperty. (2568). รถไฟฟ้าสายสีชมพู 30 สถานีและโครงการที่อยู่อาศัยแนวรถไฟฟ้าที่น่าสนใจ. เข้าถึงได้จาก <https://www.ddproperty.com/คู่มือซื้ออสังหาริมทรัพย์/รถไฟฟ้าสายสีชมพู-ทำเลที่น่าสนใจ-23537>

Field, A. (2009). *Discovering Statistics Using SPSS*. (3rd ed). London: Sage.

KAiiW. (2566). รวมคอนโดน่าสนใจ ใกล้รถไฟฟ้าสายสีชมพู. เข้าถึงได้จาก <https://blog.propertyhub.in.th/PH323--รวมคอนโดน่าสนใจ-ใกล้รถไฟฟ้าสายสีชมพู>

Lumpini Community. (2561). แคว่ “ซ้อมหนีไฟ” ทำไมต้องจริงจัง. เข้าถึงได้จาก <https://lumpinicomunity.com/fire-drill/>

Major Development. (2562). รวมเหตุผลที่จะทำให้คุณไม่ถามอีกว่า “ทำไมต้องซ้อมหนีไฟ”. เข้าถึงได้จาก <https://www.major.co.th/th/stories/รวมเหตุผลที่จะทำให้คุณไม่ถามอีกว่าทำไมต้องซ้อมหนีไฟ>

Nunnally, J. C., & Bernstein, I. H. (1994). *Psychometric Theory*. (3rd ed). New York: McGraw-hill.